

Kanehøj Mølle

Restaurering 2020 – 2021

Projektbeskrivelse

Kanehøj Mølle
Kanehøj Møllevej 53
4230 Skælskør
www.kanehoej-moelle.dk

Indholdsfortegnelse

Kanehøj Mølles tilstand	side 3
Restaurering – Etape 1	side 4
Restaurering - Etape 2.....	side 4
Finansieringsplan	side 4
Tidsplan.....	side 4
Kanehøj Mølles historie	side 5
Kanehøj Mølle i dag.....	side 5

Kanehøj Mølles tilstand

1. Den ene møllevinge er mørnet og trænger til udskiftning. Vingen er fra 1990. Den anden vinge blev skiftet i 2011.
2. Vindbrædderne og arme på krørehjulet er mørnet og skal udskiftes.
3. Svikstillingen (galleriet) blev udskiftet i 1990 og er efterhånden noget medtaget. Rækværket på svikstillingen er meget lavt. Ved et fredningssyn i 2016 blev det påtalt, at svikstillingen ikke er lavet korrekt. Brædderne er lagt ovenpå reb på bjælkerne og der er brugt sømbeslag til samlingerne. Af disse grunde skal svikstillingen udskiftes.

Møllen fik nye vinduer i foråret 2019. udskiftningen kostede 243.000,- kr. Udskiftningen er klaret ved donationer fra Augustinusfonden, Realdania Fonden og Slots- og Kulturstyrelsen på 201.000,- kr., hvilket vi er meget taknemlige for.

I 2013 knækkede en spindelstok og møllen løb derfor løbsk i en forårsstorm. Der var ild i hattehjul og persen. Det lykkedes at få møllen stoppet og ilden slukket. Der skete væsentlige skader på spindelstok, stjernehjul, persen, nedløb og gulve. Disse skader er udbedret dels af møllebygger Jørn Nielsson og dels af møllelaugets egne folk. Udgifterne til reparation beløb sig til 181.000,- kr., som blev doneret af Slagelse kommune og private donationer og egne midler på 15.000,- kr..

Beklædningen på møllekroppen er udskiftet på de 4 sider i 2011 og 2012. Beklædningen på de andre 4 sider er vurderet til at kunne holde i endnu ca. 15 år.

Møllehatten fik ny beklædning i 1990. Beklædningen skønnes at kunne holde i mindst 20 år endnu.

Der forventes således ikke yderligere større istandsættelses arbejder de næste mange år.

Møllen er i øvrigt i god stand og bliver brugt til at male korn til mel. Melet sælges til de besøgende.

Restaurering etape 1

Ny møllevinge. Hækværket skal fjernes på den gamle vinge. Vingen skal nedtages med en kran. En vinge skal fremstilles. Vingen skal monteres med en kran. Herefter skal nyt hækværk monteres på vingen.

Nye vindplader på krørehjulet. Der skal rejses stillads. De gamle vindplader skal afmonteres og nye plader skal monteres.

Møllebygger Jørn Nielsson har lavet et overslag over udgifter til vingen på 318.750,- kr. incl. moms (se bilag 2) og til krørehjulet på 50.000,- kr. (se bilag 3). I alt 368.750,- kr.

Restaurering etape 2

Udskiftning af svikstillingen. Der skal rejses stillads. Den gamle svikstilling skal nedtages og en ny svikstilling skal monteres. Der skal laves ny inddækning ved møllekroppen.

Møllebygger Jørn Nielsson har lavet et overslag over de samlede udgifter til 800.000,- kr. incl. moms. Se bilag 4.

Finansieringsplan etape 1

Egne midler	20.000,- kr.
Søges hos Slots- og Kulturstyrelsen og fonde	<u>348.750,- kr.</u>
I alt etape 1	<u>368.750,- kr.</u>

Finansieringsplan etape 2

Egne midler	30.000,- kr.
Søges hos Slots- og Kulturstyrelsen og fonde	<u>770.000,- kr.</u>
I alt etape 2	<u>800.000,- kr.</u>

Kanehøj Mølle har få penge til projekterne. Man har brugt 15.000,- kr. i forbindelse med reparationer efter møllen kørte løbsk og 42.000,- i forbindelse med udskiftning af vinduer.

Tidsplan etape 1

Udskiftning af vinge og nye vindplader på krørehjulet

Start på arbejdet 1. april 2020.

Arbejdet forventes afsluttet 15. juli 2020.

Tidsplan etape 2

Udskiftning af svikstillingen.

Start på arbejdet 1. april 2021.

Arbejdet forventes afsluttet 15. juni 2021.

Kanehøj Mølles historie

Vi ved ikke, hvor længe der har stået en mølle på dette sted, men på et kort fra 1772 er "Kanehöys m." indtegnet. Denne mølle, som var en stubmølle, hørte under Gerdrup gods, og den nedbrændte i 1880.

Allerede året efter, i 1881, blev den nuværende mølle opført, (køreklar i 1882). Det er en typisk "Hollandsk Mølle", dvs. en fast ottekantet træbygning, bygget på en firkantet muret grund. På toppen sidder en drejelig hat, hvorpå vingerne er monteret. Møllen er selvkrøgende, dvs. den drejer selv vingerne op mod vinden.

I 1884 fik møller Carl Kristiansen fæstebrev på møllen, som stadig tilhørte Gerdrup gods, og ved hans død i 1901 fik sønnen Hans Kristiansen overdraget fæstet. Han købte møllen til selveje i 1916. Dennes søn Knud Kristiansen, overtog møllen i 1934 og drev den til 1961, hvor sønnen Hans Kristiansen overtog og drev møllen, indtil han ved et gavebrev i 1982 skænkede den til det nyoprettede Kanehøj Møllelaug.

I 1982 oprettedes den selvejende institution "Kanehøj Møllelaug", der fik overdraget den gamle, bevaringsværdige mølle. Møllelaugets formål er at bevare møllen for eftertiden i overensstemmelse med bestemmelserne i frednings-deklarationen, tinglyst 18. december 1962.

Her har, som ved andre møller, været tilknyttet et bageri. Kanehøj Brødfabrik var en kendt virksomhed på enen, indtil Hans Kristiansen lukkede den ved sin pensionering i 1992.

Kanehøj Mølle har været forskånet for de store katastrofer siden 1880, og møllen er derfor intakt i dag. Men et par mindre katastrofer har der været. I 1940 og igen i 1963 er hat og vinger blæst ned og ødelagt, begge gange fordi møllen kom i "bagvind", dvs. vinden er pludselig vendt, og hatten har ikke kunnet nå at vende hurtig nok - og en storm, der "kommer bag på" møllen, kan altså rive hat og vinger ned.

Kanehøj Mølle i dag

Møllen blev fredet af Slots- og Kulturstyrelsen i 2016. Den skal derfor bevares for eftertiden og skal derfor også renoveres. I 2015 modtog Kanehøj Mølle bygningsprisen fra Slagelse kommune.

Møllen ejes af Kanehøj Møllelaug. Møllelaugets formål er at bevare møllen for eftertiden i overensstemmelse med bestemmelserne i frednings-deklarationen, tinglyst 18. december 1962 og Slots- og Kulturstyrelsens bestemmelser. Møllelauget har ca. 200 medlemmer.

Møllen drives af 10 frivillige møllere, som maler mel på møllen og viser gæsterne rundt. Melet, som males på møllen, sælges til de besøgende. Møllen besøges årligt af ca. 3000 gæster.

Møllen har åbent hver onsdag året rundt. Desuden er der åbent hver anden søndag i sommerferien og enkelte søndage derudover.